Kilenczedik évfolyam. 169-ik szám. Kolozsvártt. 1879. péntek julius 25.

A „KELET“ előfizetési díja:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ minnennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak.
Hatszor használ bozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Orpelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wolizeile 36.) Haasenstein et Volgler (Vallfisch gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberge A. V. hirdetések felvételi irod. Budapesten Szervitatér 5. sz.

Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesebb czikkek díjaztatnak.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

A kolozsvári szakiparoskola.

V.

A hazai polgári oskolákra érvényes tanterv szerint a következő kötelező tárgyak tanittatnak: 1. Hit- és erkölcstan. 2. Anyanyelvtan. 3. Németnyelv. 4. Mennyiségtan (szám és mértan, könyvvitel.) 5. Földrajz. 6. Történelem. 7. Statistika. 8. Terményrajz. 9. Vegytan. 10. Természettan, 11. Mezei gazdaság vagy ipartan. 12. Jogtudományi tárgyak: köz-, magán- és váltójog. 13. Rajz. 14. Szépirás. 15. Ének. 16. Torna.

Ha ezen órarendet összehasonlitjuk a lille-i franczia oskola órarendjével, lehetlen meg nem győződnünk arról, hogy már is nagy rokonság mutatkozik a két tanoda tárgyai között s az átmenetel a polgári oskolából az ipari szakiskolára, vagy épen a kolozsvárit tartva szem előtt, minthogy itt már tanuságául annak, hogy korábban is szükségét érezte a város bizonyos határozott irányt adni ez oskolának s az oskola mellett egy kereskedelmi akademia első osztályát meg is nyitotta, mondjuk tehát az átmenet egy ipari és kereskedelmi szakiskolára, a könnyebb feladatok közé tartozik.

A lille-i oskola tanrendjében például a fennebbiekből meg van a németnyelv, mennyiségtan, földrajz, vegytan, ipartan, jogtudományi tárgyak, rajz s e tárgyakban csupán az anyagot kell akként választani és előadni, hogy eltérőleg a gymnasiumoktól specialiter az iparos és kereskedő számára szükséges ismeretekre legyen a suly fektetve. Igy a mennyiségtanban egészen más példák és más müveletek körül kell forgolódni a tanárnak és tanitványnak s erre nézve helyesen adja meg az irányt a miniszteri tanrend is, befejezvén e tárgyat a kettős könyvvitellel. De nem igy van például a földrajzzal, a mely aztán az iparos és kereskedő szempontjából egészen más tudomány s tudtunkkal nálunk e szempontból tankönyve sincs. E tantárgy pedig sokkal nagyobb fontossággal bir az iparos és üzletemberre, mint a tudományos pályára készülőre nézve, mivel mindkettőnek áruczikkekre, a feldolgozandó anyagra, a piaczokra nézve összeköttetései kell hogy legyenek s mulhatatlanul ismernie kell e tekintetben más országok viszonyait. Ép ezért egy szakiskolában a földrajzot tanitva, a városok között a kereskedelmi, gyárvárosokra és kikötőkre kell fektetni sulyt, egyetemek, gymnasiumok, püspökségek helyett azt kell a tanitványnak tudnia, hogy hol és miféle gyárak, iparos és kereskedelmi oskolák léteznek, mely városok, mivel kereskednek és honnan veszik erre a czikkeket. A folyókban a közlekedési fontossággal birókra fektetni a sulyt s elkisérni rajtuk végpontjáig a kereskedést; szükséges fölvenni a közönséges földrajzokban rendszerint meg sem található két nemzetgazdasági tényezőt: a vaspályákat és kereskedelmi útakat stb.

A chemiát illetőleg a tanterv is kisérleti úton a mezei gazdaságra és az iparra alkalmazott vegytanról szól, de csak a negyedik osztály számára jelöli ki tantárgynak, hetenkénti négy órával, holott a jó iparosnak magának vegyésznek kell lennie, szükséges ismernie a kezei között megforduló anyagnak, például a lacknak, festékeknek, fémeknek vegyi alkatrészeit, az évi egy tanitás után pedig az alapismereteket is alig szerzi meg alaposan, annál kevésbbé lesz bizonyos fokig maga vegyészszé. E tárgy tehát legalább két évi folyamon volna tanitandó.

A természettan a tanterv szerint az V. osztályban hetenként 3, a VI. osztályban hetenkénti 2 órán tanitandó. A természettan azonban az iparra való vonatkozásában egész tudományággá fejlődött s meglátogatván például a brüsseli „Ahénée royal“-nak ipari termeit, csak a villamosságnak az iparra való alkalmazására elkezdve a vendéglői távirón egy egész termet találtunk megtöltve készülékekkel. A természettanra tehát különös gond forditandó s belőle az erőműtan a géptannal egyetemben külön önálló tárgygyá teendő.

A rajznak igen természetesen az eddiginél sokkal nagyobb tért kell átengedni s nem hetenként 3—4 órán, de naponként legalább két-három órát rajzoltatva s nem a harmadik, hanem már az első osztályban a természet utáni rajzzal kezdve, a mint ez világszerte minden fejlettebb szaktanodában be van hozva. E végre a városnak egy külön termet modern mintákkal, estéli oktatásra gazdag gázvilágitással berendezve ujan kellend felállitania s külföldről egy kitünő szakférfiut szerződtetnie, a ki aztán magát a mintázásban is kiválóan értse. A rajz és mintázás egymagában képes kitünő iparost nevelni s ha a város magáévá tette a polgári oskola átalakitásának eszméjét, erre és egy tanműhelyre kell legfőbb figyelmet forditnia. Ha e kettőnek berendezésében vagy az alkalmazott tanárban eltévesztette a választást, csaknem az egész oskola működését megbénitotta, sőt talán a kilátásba helyezett egész sikert megsemmisitette.

J.

Szegedi karczolatok.

Szeged, jul. 18.

(Folytatás.)

A Dugonics-tér és szomszédos Kárász-utcza poros utczáit két fogatos kocsira alkalmazott hatalmas utzzai öntözővel locsolták, midőn odáig értem. Ma, ötödfél hó eltelte után valóban szükség is volt e vizre, melyet a járdák hosszában csaknem minden 100 lépésre felállitott kézi-szivattyuk által lehet megszerezni a palotaszerü épületek — pincéiből.

A mi ott lenn az alkalmatlanságig fölösleges, az itt fönn a nélkülözhetlenségig szükséges.

Pedig nem régiben még nagyobb volt az utczá és tér vizbősége s bár a gyors kőmüves munkálatok, a vakolat omladványok eltakaritása és új vakolat felrakása által a szomoru napok emlékein tuladni iparkodnak: az udvarokon és mellék, kevésbbé szilárd anyagu épületeken a pusztitás nyomai eléggé szembeötlők. Hány fenekestől felforditott istáló, pajta, sütőház stb. semmisült meg, melyek leteléről csak a rajtok itt-ott tenyészni kezdő bozót tehet bizonyságot. Betérve egy ily házba, széttekintek az udvaron. Pezsgő élet folyt itt. A háziasszony egy pár cseléddel a konyhaemüeket szedte elé az — iszapból. Nagy volt az öröm, ha valamelyik réz edényre az első megöblögetés előtt ráismert valaki s ha állitását mosdatás után igazolva látta.

A háziasszony — igen csinos, finom arczu nő — nem kimélve hófehér karjait, versenyt munkált háznépével, csiszolva, tisztitva az előkerülő tárgyakat, melyek egy férficseléd hosszunyelü vaslapátja segedelmével láttak ujra napvilágot. A konyha-birodalom ékességei szánalmas állapotban voltak. Az öreg szakácsné majd minden darabhoz tudott egy-egy kedves emléket füzni a multból — ugy el-elkesergett egy-egy lábos, pecsenye forgató nyárs s több effélék viszontlátásán, hogy az embernek megesett rajta a szive s nem tudta mosolyógjon-e a jó anyókán, vagy vele megkönyvezze a pusztulás áldozatait.

Ott volt a palacsinta-sütő, apró lyukakkal átfurva. — „Ép édes istenem, minő árva lett minden“ — panaszolta Erzsók asszony — meggörbült a laskanyujtó, szétmállott a lapitó, nó meg a hurka-tömő fa ugy beleszorult bádoghüvelyébe, hogy emberi hatalom soha sem tágithatja ki abból. A tömérdek vas- és rézedény rostaszerüen egytől-egyig össze vott lyukgatva s a tócsa feletti közgyülés elnöke, a szép házi asszony, kimondá az Erzsók asszonyra oly igen leverő, megdöbbentő végzést, hogy egytől-egyig minden darab hasznavehetlen, majd mást veszünk, addig pedig jó lesz a cserépedény is.

Senki sem tudta a leverő határozat kiszámithatlan fontossagu horderejét oly gyorsan átlátni, mint a jó Erzsók néni. Keservesen felsohajtott s alig hallhatóan ismétlé magában: „Cserépedény — cserépedény.“

* * *

A Széchenyi-téren, hol a talaj szinvonalának emelkedése, vagy esése szerint, az árviz állása 3 és fél métertől 10 méterig váltakozott — a mint ez a szegedcsongrádi takarékpénztár épületén ma is látható, áthaladtam, s utamat az „Élésház-utcza“-felé irányoztam, melynek alsó végén három lépésnyire a járdától, most is élénken hullámzik az ár, tömör kőfal kerités és compakt emeletes házak alapját csapdosva. A közlekedés itt is tutajfák által válik csak lehetővé, s e tutajfák több helyütt félig a viz alá merült háztetőkhöz vannak erősitve.

Az 59. számu ház vonta itt magára figyelmemet. — Betértem. — A kapuköz pallóján végig haladva, a tágas udvarkert lombtalan fái alatt, zöld bársonyhoz hasonló szőnyeg terült el. Apró, szorosan egymás mellé sorakozó tömör, zöldes kása szemek. Pompás szin, de veszedelmes volna-e látszat szerinti pázsitra heveredni, mert embermagasságnál jóval mélyebb ártér fölött terül el a smaragd gyep. Sajátságos látványt nyujt e csöndes udvar. Egy rothadásnak indult zsölye széknek kimagasló támlányán legyekre vadász egy potrobos béka, a ruha fogasról, mely nem régiben a müasztalos keze által még fényesre csiszoltan állott a salon előtti előcsarnokban: büzös, fekete iszapos czafatok lógnak alá. Nem tudhatni ruha, vagy oda veszett állattetem foszlányai; s mind e tárgyak megközelithetlenül különböző szakadványokkal eltorlaszoltan állnak a telek udvarán, melyet pusztának, lakatlannak véltem. Egyszerre azonban élénk társalgást hallok fejem fölött. Egy társaság vonulhatott ki az erkélyre, valószinüleg uzsonára, egyik fennhangon olvasá a Chislehursti végtisztességről valamely hirlap recensioit.

Mily ellentét! — Ott fenn már napirendre tértek! Négy hónapon át megszokta a szem ismételten látni mindég ugyanazt, mi a szemlélőben első látásra oly megrendítő vesékbe markoló hatást idéz elő. — Ők napirendre tértek.

A szomszédos ház lakatlan és merőben megközelithetlen.

A Sóház-utczában csak ladikkal közlekedhetni, viz alatt áll ma is.

A Keskeny-utcza apró házait csak a földre elterült házfedelek jelzik. Itt sem haladhatni 200 lépésnél előbbre; rom és iszap, majd az ár sima tükre gátoltak a közlekedésben.

A csongrádi utczában vért fagylaló látvány tárult elém. — Temetésre érkeztem. — Ötödfél hónap letelte után is található emberi tetem. — Nem akartam elhinni, azt a megfekettült, végkép feloszlott fulasztó büzt terjesztő anyagot, nem akartam emberi hullának elismerni. — A hosszukás anyag egyik végén egy pár durva bőrczipő lógott, hosszában, foszlányok, irtózva tekintettem rá, megtudva a körülállóktól, hogy ez is isten teremtménye volt — egy szerencsétlen embertársam, felebarátom.

— Az anyósom, szólalt meg egy férfi ráismerek a papucsáról.

— Nézze édes apám itt a fülbe valója, szólalt egy serdült leány.

Az öreg Vékesné volt, sütő asszony, ki zsemlét árult; s kit házacskája alázuhanó födele temetett el, s igy boritá el az ár. Majd, hogy apadni kezdett a viz slassacskán tető, falomladék kimagaslának a záradó iszapból, ötödfél hó letelte után föltalálták a romok között. — Uj-Szegedre szálliták. — Vajon ő volt az utolsó; vagy e gyászos leletek lajstromát még nem zárta le a kegyetlen végezet?.?

Mátrai B. Béla.

(Folyt. köv.)

KÜLFÖLD.

A bonapartisták szombaton kiáltották ki Napoleon Jeromost trónkövetelővé.

Rouher nem volt jelen; az nap utazott el Cerceybe, jószágára. Paul de Cassagnac nem jelent meg, Jules Amiques is csak néhány perczig vett részt a tanácskozásban, mert a mint szemére vetették a Napoleon herczeg ellen intézett támadásait, hátat forditott a gyülésnek. A régi bonapartista, a klerikális és az igazgató elemek tehát távol maradtak; de még ez a csonka gyülekezet sem tudott egyetérteni. — Végre hosszas vita után a következő napirendet fogadta el a gyülés:

„A népre hivatkozó párt tagjai kijelentik, hogy a császári herczeg elszomoritó és vitéz halála következtében Napoleon Jeromos herczeg lett a Napoleon család fejévé és képviselőjévé. Ők ragaszkodnak azon meggyőződésükhez, hogy a Franciaországnak szabadon nyilatkozó akaratjára való közvetlen hivatkozás elve, ugy mint eddig, tényleg és jogilag az az eszköz lesz, a mely békés és törvényes egyetértést fog lélrehozni a népsouverainitás hivei közt, a mely egyetlen alapja modern jogunknak.“

E határozatot Barrot és Murat vitték meg

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Arczképek

II.

BALZAC HONORÉ.

3.

Aggodalmaktól kinzatva, kiadói a végrehajtók és ajtója előtt ácsorgó szedő-gyerekek által szorongattatva folytatta, fekete-kávés csészéje mellett, képzeleti világának épitgetését. „Cäsar Birotteau“-t, egyik mesterművét huszonöt nap alatt készité el, „lábai mustárban, feje opiumban.“ És ez meg is látszik regényein, különösen a helyes beosztás hián; mert az arányosság csak akkor érhető el, ha tárgyunkat soká hordozzuk fejünkben s időnk van kiviteléhez. Balzac a gondolatokban, tapasztalati megfigyelésekben, jellemekben csak ugy duskált s a legmélyebb világnézlettel és psychologiai tapintattal fogta föl valamenynyit, de a földolgozás mindig egyensuly nélkül való. Majd minden müvének fele csupa expositio, a megoldás pedig vagy elhamarkodott, vagy szétfoly, mint a folyó a pusztában. Az irmodor is szenved az elhirtelenkedett munkában; a mondatszerkezet akadoz, a kifejezések keresettek, fölösleges uj szólamoktól terhes. Meglátszik rajta, mennyire szereti a kifejezéseket, tapogat a szók után, jelzőt, jelzőre halmoz s csak a legutolsóban találja el a helyest. A javitó-iven aztán mind hasztalan pótolgat, cserélget — csak munkáját szaporitja, de kiérezteti a toldozást-foltozást, nincs meg a stylus egysége.

S még vészthozóbb vala ez életmód magára az iróra nézve. Szellemileg kimerült, testileg megtört. — S kivált második pénzügyi romlásakor — mikor már épen azt remélte, hogy teljesen kitisztázza terheit, e szerencsétlenség még Mme de Berny halálával is egybeesvén. Mélyebb tragicumot, valóban, alig is képzelhetni, mint abban a levélben, melyet ekkor, 1836 oktoberében, ahoz ért, ki 14 év mulva Mme de Balzac lőn. „Le vagyok verve, de nem legyőzve; bátor kedvem még ép. Az elhagyottság és egyedüllét érzete jobban sujt, mint szerencsétlenségem. Bennem nincs semmi önzés; gondolataimat, magam megerőltetését, érzelmeimet mindig egy olyan lényre kell vonathoztatnom, a ki nem én vagyok — máskülönben nem érzek magamban semmi erőt. A koronát sem fogadnám el, ha nem volna a kinek lábaihoz tegyem, a mit az emberek fejemre helyeztek. Mily hosszas, szomoru istenhozzádat mondék ez elvesztett, örökre elrőpült éveknek! sem teljes boldogságot, sem teljes szerencsétlenséget nem hozának számomra; hagyták, hogy éljek, megfagyva egyik felemen, elégve a másikon s most itt állok, a midőn semmi sem kőt az élethez, csak a kötelességérzet. Mostani padlásszobácskámba abban a hitben vonulék, hogy itt dolgozom s itt halok el kimerülve; azt hittem jobban elbirom, mint most látom. Több mint egy hónapja fölkelek éjfélkor s reggel hat órakor fekszem le; kiszabtam magamnak épen annyi táplálékot, a menynyi nélkülözhetetlen, hogy épen éhen meg ne haljak, hogy agyvelőmnek ne kelljen még azt a fáradságot is türnie, a mi az emésztéstől származik; s mégis nem csak oly gyöngének érezem magamat, hogy ki nem mondhatom, hanem agyam is oly élénken működik, hogy sajátságos zavarokat érzek fejemben. Néha elvesztem a függőlegesség érzetét, mely a kis ágyban székel; még az ágyban fekve is ugy érzem, mintha jobbra, vagy balra dőlnék s ha fölkelek, mintha rettenetes suly volna fejemben, mely előre ránt . .“

A világtól, bár épen egészen embergyülölő nem lőn, mind jobban elvonult, megutálva azt, mert szivét megsérté, szellemét börtönbe veté. De azért nem tépheté szét az érdek-szálakat, melyek ahoz lánczolák — bár nemes természete sértetlen maradt. Legnagyobb szomultságában is nemes-méltósággal viselte magát kiadóival, s a hirlap-igazgatóságokkal szemben; igy Girárdin Emil irányában, kinek neje, bár tiszteli, sem vehette rá, hogy a nem tisztelt férj munkatársa legyen; igy Buloz, a hatalmas „Revue des deux Mondes“ szerkesztője, irányában, kinek jogát föl nem adá. „Egykor majd megtudják, irja Hauska grófnőnek, ki a rágalmakat komolyabban vevé, hogy, ha tollam után élek is, soha két centime sem jutott erszényembe, a melyet fáradságosan ki ne érdemeltem volna; meg, hogy a dicséret és kárhoztatás rám nézve egészen közönyösek valának; hogy müveimet a gyülölködés rikácsolásai közepett irám, az irodalmi puska-ropogás zsivajánál épitém föl és hogy biztos, nem reszkető kézzel folytatám munkámat.“

Igy mellőzte a franczia irót érhető legnagyobb megtiszteltetést: az academiai tagságot is. Csodás önérzetében, magát legörömestebb Napoleonhoz hasonlitva, ép annyira bizott az utókor előtti dicsőségében, mint egy üstökös kiszámitott visszatértében — de hiu soha sem volt. Tisztelte az Académiát, mint a franczia hagyomány egyik alkotó elemét, de szégyelte volna megalázni magát, hogy szavazatokat kolduljon, a mint soha irói meggyőződését sem adta bérbe pénzért. S aztán, tudta jól, hogy vagyoni viszonyai is elzárják az Academiától, mely e tekintetben is a franczia illendőség őre. „Ha — irja atyai barátjának, ki megválasztatása ügyében fáradozott — a legbecsülendőbb szegénység nyomán nem jutthatok le az Académiába, nem fogok utána járni, ha a szerencse felém forditja is arczát egykoron“. És hogy ez ki nem maradhat, soha egy perczig sem kétkedik benne. „A folyam, mely ragad, soha rohamosabb nem vala“ — irja 1836-diki csődjekor; „soha rettenetesebb méltóságos munka emberi agyat nem mozgatott. Megyek, megyek a munkára, mint a játékos a játékhoz. Már csak öt órát alszom, tizennyolczat dolgozom, holtan érkezem a czélhoz — de az ön emléke néha felüdit. Megveszem a Grenadieret (egy falusi jószág) kifizetem adósságaimat. Még mintegy egy évre van szükségem, hogy teljesen kitisztázzam magamat; de az a boldogság, hogy az ember semmivel se tartozzék, a mit előbb lehetetlennek tartók, most már nem chimára többé!“

Balzacnak bűnéül rótták föl ez erős önérzetét, különösen a kritikusok nem tudták megbocsátani soha, hogy megveté őket. De ne feledjük, micsoda kritika volt az, a mely a középszerüt égig magasztalá s oly véghetetlen nagyra tartá magát, mikor Balzac nagy művében fölfedezett egy-egy kimaradhatatlan hiányt. De ő nem zavartatá magát. „Ne törődj annyit a kritikusokkal“, irja nővérének, már korán; „ez jó előjel, a középszerüre nem vesztegetnek sok szót“ — később pedig kedvesének, ki figyelmezteté egy, általa, mint rendesen, lenézett, roszakaratu, birálatra: „Hiszen tudja, mily közönyös vagyok az oly emberek dicsérete, vagy roszalása iránt, a kik szivemnek nem választottjai, s különösen a hirlapok, s általában azok nézete iránt, a kiket közánségnek neveznek.“ De azért vágyott a dicsőségre, csak, hogy valójában ki akarta érdemelni, nem pedig igaztalan úton jutni hozzá: művei belértéke s nem a pajtáskodás, reclame árán. S el is érte, mily teljes-igazán! Franczia ország ban még versengtek értéke fölött, de egész Európában népszerü vala már s regényei személyei éltek az egész mivelt világban: Rastignac, Maufrigneuse — Velenczében ép ugy, mint Szent-Petervárott. Sainte Beuve beszéli, hogy közép-Oroszországban egy uri nő egyszer majdhogy nem elájult, midőn meghallá, hogy a nagy Balzac testestől, lelkestől megérkezett. E külföldi hirnév alapja valószinüleg ugyanaz volt, a mi Bulwernél, hogy t. i. müveiben hiányoztak azok a nemzeties sajátlagosságok, melyeket a honfitársak nem örömest engednek el, de a melyek kifelé mindig korlátul szolgálnak. S aztán az európai uri-rend ma is a régi nyugat-európai salonok alakjaira szeret, hiuságában, tekinteni s ezek épen kiváló elő szeretettel vannak Balzac regényeiben rajzolva. S Balzacnak ép oly jól esett e hirnév, mint az, hogy az előkelő körök ismerőjeként emlegetik.

De bármennyire esenkedett a dicsőség után, szerelem-vágya ennél is nagyobb vala. „A végén is — irja 1844-ben, midőn már nevet vivott ki magának, leendő nejének szóló levelében — a játék, melyet játszom ez: négy ember fog e félévházban rendkivül befolyást gyakorolni: Napoleon, Cuvier, O'Connell. Magam szeretnék a negyedik lenni. Az első Európa véréből élt . . . a második a földi világgal lépett szövetségre; a harmadik egy nemzetet testesitett meg magában — én pedig egy egész társadalmat fogtam fejemben hordani. Nem épen oly jó-e, ha igy élt az ember, mint, ha minden este azt mondja: Pique, tromf, coeur . . . vagy, ha azt kutatjuk, hogy Mme. Ez s ez ugyan mit tenetett? De él bennem egy más tény is, mely sokkal nagyobb, mint az iró és sokkal boldogabb ennél; s ez az ön rabszolgája. Érzelmem sokkal szebb, nagyobb, teljesebb, mint a hiuság és dicsvágy bármely kielégitése. A szivet telje nélkül soha tizedrészét sem végeztem volna munkámnak, nem lett volna meg hozzá a kellő bátorságom.“ E sorokban az egész Balzac benne van: gyermekes dicsvágya és ártatlan kedélye; sorsa is: az örökös reménykedés és törekvés ama czél felé, mely mindig s ismét eltűkik szemei elől s a melyet csak halálában érhetet el, a külső függetlenséget és benső boldogságot.

(Vége köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

a herczegnek, az összegyültek legnagyobb része csatlakozott hozzájuk.

A gyülést Rouher kázában tartották. A Globe csakugyan azt irja, hogy Rouher is jelenvolt és beszédet is tartott; de a beszéd élénk világot vet a párt egykori vezérei és Jeromos herczeg hivei közt kitört villongásra.

Különben hir szerint Rourbaki tábornok is ott hagyta a bonapartisták táborát. Bourbakit Mac-Mahon lemondása után nyugalmazták; pénteken kihallgatást kért a tábornok Grévy elnöknél, és kijelentette, hogy nem kér parancsnokságot, de a félreértések kikerülése végett akarja elmondani, hogy a császári herczeg halálával közte és a bonapartisták közt minden kapocs megszakadt.

—

A pérui és bolivai egyesült csapatok megverték a chilii sereget és elfoglalták Calamát, a mely igen fontos pont. A chilii sereg 1500 embert vesztett.

Jelenti továbbá az „Agence Havas", hogy „Huascar" pérui monitor és „Blanco-Encalada" chilii pánczélos hajó közt küzdelem folyt. — Az utóbbi sok kárt szenvedett és kénytelen volt egyik chilii kikötőben menekülni.

— A közigazgatási tisztviselők qualificátiója tekintetében fontos intézkedést foglal magában a fővárosi hatóság új szerzezési javaslata. A polgármesterektől. tanácsnokoktól és jegyzőktől ugyanis megkivánja a javaslat a jogvégzettséget s az államvizsgák letételét: a tollnokoktól és fogalmazó gyakornokoktól: jogvégzettséget s az alapvizsgák letételét: az árvaszéki ülnököktől; az ügyvédi oklevél vagy a letett birói vizsgáról szóló bizonyitvány felmutatását.

— Az Asbóth-Zichy ügyben illetékes helyről a pesti lapok következő közleményt veszik:

Nem tarthafjuk feladatunknak, hogy a Zichy-Asbóth-féle ügyet illetőleg és az ezen alkalomból a miniszterelnöknek az ezen ügyben tett lépések és nyilatkozatokban való részvételére vonatkozó, a valóságnak meg nem felelő azon állitások taglalásába bocsátkozzunk, melyek a „Pesti Napló" és más lapok czikkeiben foglaltatnak, valamint azt sem, hogy a kormányelnök és kormány ellen előadadott insinuatiókra reflektáljunk, bizunk ezekre nézve az olvasók belátásában és igazságérzetében.

Az olvasó iránti tiszteletből meg kell azonban mondanunk a következőket:

Nem egy hivatalnoknak mint ilyennek tényeiről, hanem egy a felhozott vádak idejében nem is hivatalnoknak eljárásáról, magán embernek más magán emberekkel való viszonyairól lévén szó, hivatalból sajtópert inditani, fegyelmi eljárást elrendelni, vagy az ügyet kormányilag a tvszékek elébe utalni nem lehet.

Egy hivatalnokokból álló biróság alkotásának szándékáról pedig, mely előtt Asbóth urnak megjelenhetése is elzárva lenne, kormánykörökben nem tudnak semmit is, annak a hirét csak is a „Pesti Napló"ból" vettük.

A mostani kormány nézete mindig az volt és az ma is, hogy magasabb állásu államhivatalnoknak a saját magán ügyein tul terjedő üzleti vállalatokban részt venni nem helyes, és épen azért gróf Zichy Viktor is csak akkor neveztetett ki államtitkárnak, mibőn minden ilynemü régibb időkből származott üzleti összeköttetését már jóval azelőtt megszakitotta, de semmi néven nevevendő kormánynak nem szabad és nem lehet hivatalnokai ellen, a multjokról vett egyszerü hirlapi, magán életükre vonatkozó, megtámadások és egyoldalu bizonyitgatások alapján eljárnia; mert ha ezek elégségesek lennének egyesek elejtésére, az utoljára is nem a törvénynek és becsületnek, hanem a gyanusitásnak uralmára vezetne.

A kormány ejárása fölött ketten vannak hivatva dönteni: a fejedelem és a nemzet nevében nyilatkozó törvényhozó testület és pedig első sorban a képviselőház.

Hirlapi gyanusitások és megtámadások a kormány elhatározásainak irányt adni és eljárását megakadályozni nem fogják. — Bizik az igazság erejében, hogy a gyanusitások hitelre sem másutt, sem főleg az emlitett forumok egyikénél is találni meg fognak, de azok bármelyike előtt, bármely lépésről felelni a kormány kész és képes lesz.

— Oroszország hadiköltsége a legutóbbi hadjáratban. Az orosz hadügyminiszter jelentése szerint Oroszország hadjárati költsége az 1876—1878-ik években a következő volt:

Hadi előkészületek czimén az 1876-dik év végén az 1877-dik év folyama alatt összesen utalványoztatott: 471,590.000 rubel.

Ebből fizettetett:

zsold czime alatt . . .	49.070,016	rubel
ruházat, kórházak, kórodákért	40.947,566	„
élelemért	128.046,799	„
lótápért	64.530,318	„
szállitás, szekerészet és előfogatok czimén . .	55.362,563	„
csapatok szállitása vasuton és kikülönitésekért .	24.870,577	„
lóbevásárlásért	10.730,041	„
fegyverekért	5.188,343	„
útépitésekért	23,249,361	„
lőszerért	7.942.147	„
lövegekért	7,247,272	„
mérnökszükségletekért . .	4.005,256	„
gyógyszerek, sebészeti eszközök, kötszerekért .	1.961,065	„
tűzérségi és bad-tengerészeti szükségletekért . .	2,522,124	„
hajóbeszerzés és bérletért	1.572,809	„
aknák-, hajókészülékek helyreállitásáért . . .	786.044	„
lószállitás, pótló-idomitásért	9.104,754	„
különféle katonai hatóságok felállitásáért .	786,044	„
főparancsnokok és más főnökök fizetésére . .	1.639,000	„
jutalmak és segélyekre .	2.187,607	„
császári udvartartás a főhadiszálláson . . .	2,452,487	„

Az összes hadikiadás 1878. november 13-káig 887.000,000 rubelt tett ki.

— Az ő Felsége személye körüli miniszternek állitólagosan küszöbön álló kinevezéséről szóló hirekkel szemben a „Bud. Corr." a leghatározottabban biztosithatja, hogy ezek puszta combinatiók. Hisz Tisza Kálmán miniszterelnök nem is volt Budapesten s mindazon egyéniségek, a kik ezen állás betöltésénél egyátalában szóba jöhetnek, ez idő szerint eloszolva különféle fürdőhelyeken időznek, a nélkül pedig, hogy az illető egyéniségekkel előzetes értekezés történt volna, alig fog lehetni ez állás betöltése iránt a felség elé javaslatokat terjeszteni.

— A külföldi szakértők, a Szegeden és környékén szükségeseknek mutatkozó hydrotechnicai munkákra nézve adandó véleményüket, a lehető legrövidebb idő alatt szándékoznak a kormány elé terjeszteni. Hogy ezt tehessék, holnap este egy-két napra Szegedre utaznak.

Folyó hó 28-án a szakértők a közlekedési miniszterium két mérnökének kiséretében, Szolnokon át a Szamos környékére mennek, hogy ott előbb az ecsedi lápot, aztán a Berettyót, a Köröst, később pedig Aradtól kezdve a Maros alsó folyását, végre pedig a Temest és Bégát, valamint a Tisza torkolatát megtekintsék. Ez expeditió tartama tizenkét napra van felvéve.

BELFÖLD.

(A bányászok ünnepélye.)

Petrozsény, jul. 20.

Tisztelt szerkesztő ur!

A m. kir. kőszénbányák derék hivatalfőnöke Veress József Petrozsenyben közelebbről bányatanácsosi czimmel előadóvá neveztetett ki a kolozsvári m. kir. bányaigazgatósághoz.

Ezen előléptetés alkalmat szolgáltatott az itteni tiszti, altiszti karnak és a számos bányásznépnek, hogy ragaszkodását, tiszteletét tüntetőleg fejezze ki szeretett főnöke iránt, ki tiz évi itt léte alatt nem csak a gyarmatot csudához határos gyorsasággal felépitette, a bányákat müveltette, azokat kiválóan magyar és székely munkásokkal benépesitette, ugy hogy a helység magyarositásában és a hazafias szellem terjesztésében az érdem legnagyobb része méltán őtet illeti. Azért távollétében érdemeinek elismeréseül élénk előkészületek tétettek ünnepélyes fogadtatására. Midőn ennek folytán az őt érendő ünnepélyességet távolról sem sejtő derék bányafőnök folyó hó 14-én az esteli vonattal hazaérkezett, szivig meg volt indulva, látván a mécsesekkel világitó bányászok kettős sorfalát, mely őt lépteiben lelkes éljenzéssel szállásáig kisérte, hol a helység lelkésze őt a kincstári lakósság nevében meleg szavakban fogadta, kifejezvén ennek őszinte ragaszkodását és tiszteletét, melylyel a bányafőnököt mindig kisérte és ezentul is követni fogja.

A göröp-tüz, mely közben a zsufolt közönségre varázsszerü fényt terjesztett a Transparent, mely ezen jeligét mutatta: Isten áldása kitérje jövődet, a kivilágitott nagy V. és J. betük, a taraczkok sürü durronása, mind ezen körülmények oly imposans jelenetet idéztek elő, hogy a meglepetés által áthatott közkedveltségü főnök csak mély megindulással volt képes örömét kifejezni a rendkivüli fogadtatás felett.

Ezt követte a polgárok diszes fáklyásmenete, kiknek élén a helybeli jegyző rövid szavakban hasonlóan összinte kifejezést adott azon nagyrabecsülésnek, melyet loyalitása nemes érzésü és kedves modora miatt a polgárság a köztiszteletben álló férfi iránt táplálnak.

Másnap estére az ünnepély befejezéseül tánczmulatság rendeztetett, melyen Ruder Leonora, Botár Lujza, Weisz Johanna, Kümmelheim Bertha, Gálly Mathild és Lütter Johanna kisasszonyok egy diszes koszoruval tisztelték meg az ünnepeltet.

Az eltávozónak hazafias lelkülete, kedves modora, leereszkedő humanus bánásmódja alárendelt munkásaival sokáig fog a közönség emlékében fennmaradni. Ohajtjuk, hogy a ki állását elfoglalja, hasonló magyar szellemben működend és kellő tapintattal felruházva a köztiszteletre magát érdemessé tenni fogja.

A Magyar Mérnök- és Épitész-egylet első „vidéki egyetemes szakülése" Kolozsvártt.

Erdélyrészi szaktársaim figyelmét bátor vagyok fölkérni az alább következő közleményre: A Budapesten székelő „Magyar Mérnök- és Épitész-egylet" folyó hó 5-én tartott rendkivüli választmányi ülésében egyéb folyó ügyek mellett felolvastatott: „a brassói kirándulás ügyében kiküldött bizottság jelentése", mely általánosságban elfogadtatott, — mindazonáltal azon lényegesebb változtatással, hogy a kirándulás „első vidéki egyetemes szakülés" czime alatt — melynek eszméje, az idei közgyülési társasebéd alkalmával lett megpendítve, — Kolozsvártt tartassék meg, illetőleg ezzel legyen kapcsolatban.

A kirándulás rendezésére egy végrehajtó bizottság küldetett ki, az egylet választott tiszti karán kivül: Fábián János, Schneider Alajos és Éjszaki Károly személyökben, kik az erdélyrészi visronyokkal egyik vagy másik irányban teljesen ösmeretesek. A tervezett kirándulás a buzgón működő végrehajtó bizottság végleges határozata szerint már a jövő augusztus hó utolsó hetében fog megtartatni.

A megállitott programm pontjai közül megemlitjük, azt, hogy a kirándulás főpontja Kolozsvár, hol a tulajdonképeni szakülés, felolvasásokkal lesz megtartandó; végpontja Brassó, illetőleg a brassó-predeáli ujan épült vasuti vonalára, az ottani fölötte érdekes, részben még munka alatt levő műtárgyak megszemlélésével. A visszautazás Déva, Vajda-Hunyad és Arad felé történik s az egész kirándulás 4—5 napot veend igénybe.

Értékesiteni fogják e kirándulást a kilátásban levő s a kolozsvári szakülésen tartandó felolvasások Hieronymi Károly egyl. alelnök (és államtitkár) Steindl Imre egyetemi tanár részéről.

Az utazás valószinüleg külen vonatokon fog történni, melyre Budapestről és a királyhákóntuli részekből körülbelől 50. egyleti tag részvétele remélhető. A végrehajtó bizottság részletes fölhivását nemsokára kibocsátandja, melyből a további tudnivalókról értesülni alkalmunk leend.

Midőn fennczimzett egylet tervbe vett, és létesitéséhez közelgő első nagyobb vándorgyülése felett örömünket kifejezni sietek, egyszersmind óhajtom, hogy ahhoz itt Kolozsvártt, erdélyrészi kar- és szaktársaim körül minél számosabban csatlakozván, mig egyfelől a Mérnök- és Épitészegylet választmányának a királyhágon inneni tagtársak iránti előzékenységét és figyelmét kellően méltányolni sietünk, — addig másfelől a kedvezően nyujtott alkalmat az egymássali szorosabb érintkezésre felhasználatlanul elmulni ne engedjük!

M.-Vásárhelyt, 1879. jul. 23-án.

Horváth,
kir. főmérnök.

Lapszemle.

A »Pesti Napló« irja: És Zichy Viktor gróf még államtitkár. Hogyne volna, hisz Tisza Kálmán solidaritást vallott vele. A közönség megnyugtatására szánva kibocsátanak tehát egy közleményt, melyre ráirhatnák a dátumot, hogy „a julius 22-én tartott ministertanácsból" s e közlésben indokolni akarják a gyanus eljárást, melyet követnek. Megtanuljuk e közlésből, hogy a ministerium nem szándékszik a Zichy-ügyet sem esküdtszék, sem rendes törvényszék, sem fegyelmi biróság elé vinni, azaz mindenáron kerüli a rendszeres vizsgálatot. El akarják tusolni a dolgot, hiszen csak százezrekről és milliókról van szó. Tisza Kálmán és ministertanácsa maga adja meg a felmentvényt gróf Zichy Viktor urnak a multakra nézve és őt megtartja hivatalában. Ez ránk ellenzékre nézve a legkedvezőbb megoldás. Tisza Kálmán és ministeriuma in optima forma szentesitik mindazt, mit gróf Zichy Viktor elkövetett s érte a felelősséget magukra veszik.

Az „Ellenőr" szerint a bonapartismus végelgyengülésben haldoklik. Szétfoszlik, mint ogy ködkép. — Francziaország megszabadul tőle, minő nehéz álomtól, melyben a harczi dicsőség vetette fényét a vérontás, pusztulás borzasztó jeleneteire. E hó 19-dikén a bonapartismus még eljátszott egy jelenetet, talán az utolsót, melynek némi fontosság tulajdonitandó. Ebben a jeletnetben pedig arról volt szó, kinek kezébe tétessék le a bonapartismus ügye, a napoleoni örökség. Elhatároztatett ugyan, hogy Jerome herczeg lesz a Napolzon-család fejévé és képviselőjévé; de csak heves vita és küzdelem után. De miként érthet egyet a régi bonapartista gárda azon Jeromé herczeggel, a ki a köztársaságnak nem ellensége, a ki nem forral elfojlott kitörésre váró boszu a respublica ellen? Erre a köztársaságra nézve többé nem vezzélyes a bonapartismus sem egészben, sem azon árnyalataiban, melyekre szét-szakadt.

A „Hon" szerint: Külügyi kormányunk tán tulloyalis is volt Szerbia irányában, midőn a berlini szerződés megkötese óta egy évnél hosszabb időt engedett Szerbiának, hogy az európai érdekü vasuti kérdést tanulmányozza s aztán teljesen tájékozva küldje el megbizottait alkudozni. S most a szerb kormány ezen loyalitásra azzal felelt, hogy még mindig ki akar térni a kérdés megoldása elől. És e szempontból a vasuti conventiót nem tartja kielégitőnek. Egyébiránt azonban a történt megállapodások nem eshetnek kifogás alá. A conventió tervezete ugy van fogalmazva, miszerint a magyar vasuti politika érdekei ugy a vonalak kiépitése, mint a vasuti üzlet tekintetében meg lesznek óva. A mi a vasuti irányokat illeti, a szerb vasuti összeköttetésnél a Szerbia területén épitendő vonalak tekintetében két távoleső s ránk mégis kiváló fontosságu czélpontra kellett tekintettel lenni: egyik Konstantinápoly, vagyis az onnan már Sofiáig kiépitett vasut, mely a Nistől Belova felé menő elágazás által lesz kapcsolatba hozva; a másik Salonichi, s illetőleg az onnan Mitroviczáig kész vasut, mely a leskováczi elágazással fog eléretni. Az egyezmény keresztülvitele biztositni fogja Budapestnek egyes vasuti összeköttetését ugy a Fekete tengerrel, mint az Aegaei tengerrel.

Az „Egyetértés" szerint a tengeri kigyó mulatságos állat. Látták már igen sokan, de nem fogta meg senki. Tengerészek esküsznek rá, tudósok lehetőnek vélik, sok tudós kereken tagadja létezését. Hüllő-e, hal-e: senki sem tudja bizonyosan, ami annál csodálatosabb, mert még azt sem tudják bizonyosan, van-e vagy volt-e a világon. Hogy van tengeri kigyó, azt senki sem tudja, de már azt, hogy a tengerben lakik, mindenki tudja. — Egy bécsi lap épen most közli a legrészletesebb adatokat a novi-bazári occupatio szándékba vett müveletéről. Nyomban siet rá a bécsi hivatalos ujság kijelenteni, hogy az egész közlemény légből kapott koholmány. Épen mint a tengeri kigyó. — Andrássy gróf szereti magát a tükör előtt Beaconsfield lordhoz hasonlitani. A lord megszerzé Cyprust, a gróf megszerzé Boszniát. A nemes lord megszerzé az angol királynőnek az indiai császár czimét. — A nemes gróf ám szerezze meg az osztrák császárnak a novibazári szandsákbég czimet. Ez legalább nem kerül pénzbe.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. jul. 24.

— **A király** erdélyi utjáról hivatalos értesités még nem jött, de az utazás már elhatározott tény. A király körülbelül szemtember első napjaiban jő az erdélyi részekbe s ez alkalommal mindenesetre meglátogatja Kolozsvár városát is. — Lelkesedéssel fogadjuk.

— **Gönczy Pál** miniszteri tanácsos, folyó hó 23-án érkezett Sepsi-Szent-Györgyre. Az utolsó vasuti állomásnál (Földvár) Császár Bálint polgármester és Vajna Sándor tanfelügyelő várta Gönczy urát. Utközben Előpatakon többen csatlakozván a kiséretbez, barátságos, szivélyes fogadtatásban részesült Sepsi-Szent-Györgyön is. — Délben tisztelget a tanitó-testület, mely vidékről is szép számmal volt képviselve, s a helybeli tanári kar a miniszteri tanácsosnál. — Majd egy 45—50 tagból álló társaság ebédre gyült össze, hol kedélyes pohárköszöntések és Fátyol Lajos gordonka-solója mellett vigan telt az idő. Az első pohárköszöntöt Künle József mondá Gönczy Pál urra, majd Gönczy ur a székely népre, Dániel Márton Künle Józsefre, Császár Pálint a távolvő Csiky Kálmánra, Görög István Gönczy Pál min. tanácsosra, Málik J. Dániel Márton tanügyelőkre; Trefort miniszterre Görög István, Revy Lajos köszöntött Háromszékmegye néptanitóira. Az ebéd végével a min. tanácsos meglátogatta még a tanintézeteket. Másnap reggel Kézdi-Vásárhelyre utazott.

— **Boér Hermin** jutalomjátéka volt az este (jul. 24.) a nyáriszinházban: az „Egy katona története", e hatásos dráma került szinre ez idény-

---

Miss Orkán.

Rajzok Olaszhonból.

Irta:

MONNIER MÁRKUS.

VI.

(Folytatás.)

E perczben a remete-lak alapjában ingadozni kezdett, a nyitott ablak egyszerre bécsapódott, s valamennyi üvegtáblája összezúzódott; az asztalon a tálak, poharak, palaczkok, összekoczogva jártak tánczot, s gurultak le a földre; s a csillagdai harang örülten kezdett el kongani, összevissza, a nélkül, hogy valaki huzná; a tömeg megrémülve, kezdett az ajtók felé tolongani, hangosan kiabálva; Placida asszony szalmazsákjáról a szoba másik végére hengergett; miss Orkán, ki fenyegettetve látta őt a szaladók lábai által eltapostatni, hozzá rohant, mialatt don Cristofó, kinyujtotta volna karját, hogy megmentsen két boros balaczkot s egy még sértetlen poharat és Pallone térdre rogyva a padon, kezeit az asztalra támasztotta, s homlokát kezeire nyomva, lihegve kiáltotta, „szent szüz, segits!"

Az egész csak egy kis rázkódás volt, a földrengés által okozva, mi többnyire követője szokott lenni, a tüzhányó kitörésének. Az emberek, s minden faju állatok, tolongva siettek a remetelak előtti térről menekülni, s össze-vissza futkostak Resina felé; azonban Placida asszony sehogy sem akart felébredni; két vezetőre volt szükség, kik miss Orkán segitségével kivitték őt a csillagda ház elé, s don Cristofónak ugy kellett kivonszolni a félig halott Pallone-t, miközben szabad kezével hévvel szoritotta kebléhez a megmentett két palaczkot s poharat. A pap Reinette-et s Tonielt kereste szemeivel, meglátta őket, tiz lépésnyire állva egymástól, azon kis dombon, hova lefektették Placida asszonyt.

— Hagyjuk őket, gondolta magában a jó ember, majd közeledni fognak egymáshoz. Aztán elbocsátotta Pallone-t, ki lerogyott térdére.

— Tehát nem hiszesz semmit, rivallt réá, sem istent, sem ördögöt?

Hiszek mindent, mormogta a nagy szájhős, hiszek mindent, és erősen nagy bünös vagyok.

A látvany, mely szeme elé tárult, csodaszerü volt: Jobbról a hegyoldal, a nyugvó tenger, a csillagokkal béhintett égboltozat, a tengerpart gyenge hajlásokban tova vonuló széle; távolabb a város, melynek számos világitó tornyai, minden irányban keresztezve egymást, ugy nézett ki, mintha az égről alászállt csillagrendszer ragyogná be falait; azontul ismét a tenger tünve fel, mind jobban-jobban elsetétedve, s a láthatár végén egygyé olvadva, a sötétség rejtélyes végetlenével; balról a tüzet szóró, feldühödött vulcán: veres fényü párázat uszott a hegy-csúp felett, egy borzasztó nagy folyam hömpölygött elé a völgy nyilatán, hogy két ágra oszolva, körül keritse a magaslatot, melyen a ház állott. Egy tömör, forró tenger volt ez, hullámozva, haladva előre, s a hullámok egymás fölé csapkodva, irtóztató nagy kövekkel, láva folyadékot, tüzes hamut, égő port sodorva magukkal. Minő tüz, édes istenem! menynyi lángoló vereség! Villámok czikáztak alá, a hegy-csúcsáról, ostromolva az eget, lobogó lángnyelvek világiták meg az éjet, bibor piros porral volt behintve a krater széle kereken, s mint függöny terült el rajta, vörös fellegek lebegtek a völgy felett, mig borzasztó lángtenger töltötte be az egész láthatárt. Óriási gesztenyefák roskadtak össze az izzó tüztömegben, s recsegve-ropogva lobogtatták fehéres lángjukat, mély repedések nyiltak meg mindenfelől, melyekből vérszinü patak folyt alá a hegyről; iszonyu csattonások, ágyulövéshez hasonlók hangzottak alá a magasból, reszkettették meg a léget, tüzet szóró lövegek repültek fel a mélyből, hogy az apró lángocskák gránát- és rubin-szinü fényes sziporkákban ömöljenek le, mint tüz-eső szanaszét a hegyoldalra, s a vérpiros folyam füstölgő medrébe.

És az ember mindezt hallotta, mint fő, mint sustorog, mint csattog szakadatlanul, szünetet nem tartva, a tüz lobogásának, szélzugás, zivatar, a földgyomrából felhangzó tompa morgás, sivitás, zsivaj, morajló hangok zagyva vegyülékével, czikázó villámok s az egymást érő menydörgések által kisérve!

Soha még ilyen szép nem volt a Vesuv.

Placida asszony még mindig aludt; don Cristofó hanyat feküdve, szemeit az égre vetve, boldog egykedvüséggel szivta szivarát, nem véve magának a fáradtságot, hogy a tüzhegy kitörését szemlélje; miss Orkán magán kivül lelkesültségében, egymaga akart felmenni napernyőjével a hegycsup tetejére; Reinette, ki közelebb ment volt Tonielhez, élénken beszélt hozzá, de Toniel ugy tett, mintha nem hallaná, s igyekezett nem is hallgatni szavait, hárfáján egy fájdalmas dallamot pengetett, melyhez a szöveget halkan, magában susogta el; sem ő, sem a lányka nem figyeltek a vulkán kitörésére. Pallone, ki lassanként ismét magához tért, jelét akarta adni lelki erejének: méltóságteljesen emelkedett fel, s Tonielhez közeledett.

— Megtiltom neked, hogy beszélj e leánynyal, érted? S ha szót nem fogadsz, lábadnál fogva doblak bele az izzó lávába.

— Dobj, szólt nyugodtan Toniel.

Azonban don Cristofó elsziván szivarát, s felülve fekvő helyzetéből, egyszerre azt vette észre, hogy veszély környezi őket; azonnal készült is felállani, (mi nem kis bajjal történt meg,) hogy körül járja a magaslatot; ez megtörténvén, igy szólt miss Orkánhoz.

— Az ördögben, hol kegyednek a feje? Tehát mit sem látott? Hisz a tüz egészen bekeritett.

Ez nagyon szép halál lenne! kiáltott fel lelkesülten az angolnő.

Don Cristofó reá tekintett s kis idő mulva hangos nevetésbe tört ki; az angoloknak mindig meg volt azon adományuk, hogy szerfölött mulattatták a népolyiakat.

(Folytatása köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ben először. S mégis a háznak alig egynegyed része tölt meg, Hja! ha nem operett és nem ujdonság: bizony nem lehet nyárban közönséget fogni. Egyébiránt a jutalmazottat, ezt a törekvő fiatal tehetséget megérdemelt melegséggel, zajos tapsokkal és sok szép virággal fogadták, amint először a III. felvonásban, mint Adrienne szép személyesitője megjelent; különben is e szerep nagyon talál Boér Hermin natureljével s igen rokonszenves, szép alakot szokott benne mindig bemutatni. A többiek között első hely illeti Szombathelyit; Chamboreu jóizű alakját pompás humorral adta vissza; többször még jelenés közben sem tudta a közönség visszatartani magát, hogy tapsba ne törjön ki. Szentgyörgyi, (Reneau) ki vacatiója után ezuttal lépett föl először, szintén kikapta a maga jól megérdemelt részét a tapsból is, a virágból is, épen ugy mint Farkas Irma (Madelaine) és a kis Udvarhelyi Mari, Krasznainé, Krasznai, Gabányi, Mihályffi, Bátekné mind dicséretesen működtek közre az előadás sikerének biztositására.

— **Primadonnák** harcza czim alatt a „Debreczen" mult száma a következőket hozza: „Kolozsvárott a közönség két részre oszlott. Az egyik Szigligetinét, a másik Erdélyi Marietta bálványozza, sőt még az ott megjelenő két lap is külön állást foglalt e két primadonnával szemben. Nagyon természetes, hogy ily körülmények között az egyik párt sem mulaszt el egy alkalmat sem kedvenczük kitüntetésére stb." Megenged tisztelt debreczeni laptársunk, de ezen gyanusitása ellen részünkről tiltakoznunk kell, mert ugy a józan közönség, mint lapunk, sem egyik, sem másik primadonna mellet nem foglalt állást, hanem mindenkivel szemben érdeme szerint jár el. Sem egyiket, sem másikat nem tünteti ki magán érdekből, mert ez csak a szinügy kárára válnék. Elég sajnos, hogy némely lapok ezt nem veszik tekintetbe, hanem magán érdekeiket a közérdek elé helyezik; csak az a szerencse, hogy az ilyen birálatokra az olvasó közönség mit sem ad.

— **Az eddig** helytt állomásozott katonai zenekar tudvalevően a jövő héten elhagyja városunkat és átutazik új állomási helyére: Gyula-Fejérvárra. A zenekar ma játszik utóljára a sétatéren, holnap este pedig a főtéren. Egész közönségünk szives Istenhozzád-ja kiséri a derék zenekart, mely kitünő zenéjével annyi élvezetet szerzett neki.

— **A kolozsvári** nemzeti szinház műsora, 1879. julius hó 26-tól. Szombat, 26. „Pry Pál". Először. Vasárnap, 27, „Varázsfátyol". Kedd, 29. „A papagály". Szerda, 30. „Egy könnyelmű leány" Bokodival. Csütörtök, 31. Gabányi jutalomjátéka. Szombat, aug. 2. „Az akadályverseny. Először. Vasárnap, 3. „Huszárcsiny" Szentgyörgyivel.

— **Kordin Mariska** kisasszony, városunk szülötte s a szinitanoda kitünő növendéke Kolozsvárt időzik; a t. kisasszony, ki mint már működvelő hangversenyeinkben ezelőtt pár évvel annyi babért aratott volt, rokonai látogatására jött le a fővárosból Kolozsvárra.

— **Rejtélyes gyilkosság** vizsgálatára szállott ki tegnapelőtt (szerdán) a kolozsvári szolgabirói hivataltól Blasek segédszolgabiró és dr. Salamon József megyei főorvosi helyettes. Ugyanis a szomszédos Bogártelke községében, mely nem messze az egeresi állomástól fekszik, egy 36—37 éves pórnő hulláját találták meg szerdán reggel; a hulla nem messze feküdt az ottani ev. ref. papi laktól s az orvosi vizsgálat azt constatálta, hogy a szerencsétlen nő életének a gyilkos vasvillaütésekkel vetett véget. Az asszony, különben a szomszéd Darócz községből való, ahonnan az nap korán hajnalban ment át Bogártelkére s anyja meglátogatása után még reggel visszaindult s hazatérő útjában érte utol a gyilkos kéz. Feltünő, hogy nem messze a helytől, hol az áldozat hullája feltaláltatott, ugyanannak a férje egy réten kaszált a nélkül, hogy valamit észrevett vagy segélykiáltást hallott volna. Az esetről két czirkáló csendőr rögtön jelentést tett s ugyanők elfogtak egy bogártelki párt, a kit a tett elkövetésének gyanuja terhel; az illetőnek ugyanis korábban állitólag viszonya volt a meggyilkolt nővel, kit el is akart venni feleségül; a nő azonban nem hozzá, hanem unokabátyjához ment feleségül. Állitólag e miatt azóta folyvást bosszut forralt a nő ellen s a gyilkosság hirére is nagyon gyanusan viselte magát. Egyébiránt tegnap (csütörtökön) már a vizsgálóbiró vette kezébe az ügyet.

— **A kolozsvári** önkéntes tüzoltó-egylet által 1879. julius 20-án rendezett nyári tánczestély alkalmával eladatott személy;egy 1 frtjával 210 darab, 2 frtos családjegy 51 darab, 3 frtos családjegy 10 db, felülfizetésekből befolyt 100 frt 50 kr, tehát összes bevétel 442 frt 50 kr, miből levonva a nyugták által igazolt, s 283 frt 87 krt tevő kiadást, marad tiszta jövedelem 158 frt 63 kr. Felülfizettek: N. N. 9 frt, Hutflesz Károly 8 frt, Walser Ferencz Budapestről 5 frt, Simon Elek kir. tanácsos 4 frt, Horváth Lajos 4 frt, Meiszner József 3 frt, Benigni Samu 3 frt, Bak Lajos 3 frt, Petrovics György 3 frt, Minorich Károly 2 frt 50 kr, dr. Hincz György 2 frt, Reil Dánielné 2 frt, Csákány Ádám Gyaluból 2 frt, Wagner Frigyes 2 frt, Wernlein Ernő 2 frt, Gamauf Vilmos 2 frt, Demjén Imre 2 frt, Keresztény Imre 2 frt, Pál Czeczil 1 frt 50 kr, egy forintot adakoztak: Bán István, Bogdán István, Biasini Sándor, Csiky Imre, Csiki Lukács, Dobál Antal, Deák Pál, Derzsi József, Ferenczi Miklós, Florián Antal, Flórián Sándor, Gazsi József, Hancz Samu, Hajdu János, Horváth Imre, Hutflesz György, Horovitz Sámuel, Jakab Elekné, Karfunkel N., K. Papp Miklós, ifj. Lászlóczki Péter, Lőrinczi Jolán, Mihály László, Nagy Ferdinánd, dr. Ossikovszky József, Spaller Károly, Szőts Péter, Szentjánosi Ferencz, Simon Endre, Nedoroszték János, Tamási János, Tokos Lajos, Philippi Alfréd, Ziegler Emil; ötven krajczárt adakoztak: dr. Bartha János, Czink János, Demeter József, Azbej Mihály, Bajcsi Albert, Stampf Károlyné, Seusán János. Mely nemesszivü adományaikért fogadják egyletünk hálás köszönetét. Kolozsvárt, 1879. julius 25-én. A rendező bizottság nevében: Deák Pál főparancsnok, mint elnök. Markovics Antal segédtiszt, mint jegyző.

— **Pálmai Ilka** (Szigligetiné) asszony augusztus hóban vendégszerepelni fog a budapesti népszinházban. Fellép többek közt a „Kornevilli harangok" s „Kapitány-Kisasszony" operettekben.

— **Gr. Teleki Miksáné** kendi-lónai kastélyának nemsokára érdekes vendégei lesznek. Liszt Ferencz, Munkácsy Mihály és gr. Zichy Jenő jönnek oda a nyár folytán s különösen Munkácsy hosszabb időt fog Lónán tölteni. (Köztudomásu, hogy a grófné leánya, Teleki Bella a festészetben képezi magát Munkácsy vezetése alatt.) Kendi-Lónán időznek most Rogeard franczia tudós, ki télen Kolozsvárra jön. és Horváth Ignácz műegyetemi tanár Budapestről.

— **Állandó** magyar szinház felállitásán fáradozik Szombathelyen az ottani szinházi választmány, s az épitkezési költségek fedezésére arany és ezüst nyereményekkel sorsjátékot rendez; ajánljuk a szinpártoló közönség figyelmébe.

— **Szinház Szegeden.** Bényei István szinigazgató a Szeged városi tanácshoz folyamodványt nyujtot be az iránt, hogy az ottani szinházban szept. és október hóban próbakép előadásokat tarthasson, kérelmét azzal indokolja, hogy Szegednek, mint egyik elsőrangu szinkerület székhelyének, szinészet nélkül a jelen viszonyok közt sem szabad maradnia, mert ez a kerülethez csatolt városok szinügyeire is kártékonyan hatna, másrészről — ugy véli — Szegeden a romok között is lehet annyi szinpártolásra számitani, mint sok más városban.

— **Előpatakon** a jövő hó elején érdekes hangversenyt fog rendezni gróf Bethlen János. A mint a „Nemere" éttesül e hangversenyen több elsőrendü müvésznő és müvész az előkelő világ tehetséges tagjai fognak közreműködni.

— **A Neue Frei Presse** tegnapelőtt reggeli lapját a bécsi államügyészség elkobozta, mert vezérczikkében kikelt a hivatalos helyreigazitásokkal követett eljárás ellen. Az államügyészség e czikkben a hatósági intézkedések gyalázását, a közcsend és közbiztonság zavarását látta.

— **A brassó-predeali** vasutat alig nyitották meg s már is panaszok merülnek föl az utazó közönség részéről e sok késedelmezés miatt; a „Kronstädter Zeitung" szerint ugyanis nem áll e vonalon elég waggon rendelkezésre. A brassói lap amiatt is szót emel, hogy nincs elég bérkocsi, melyet a brassói indóháznál a közönség igénybe vehetne, ugy hogy sokan gyalog kénytelenek csomagjaikat bevinni a városba.

— **Új költemény-füzér.** Kabdebó Ferencz Nagy-Szebenben előfizetési felhivást bocsátott ki költeményeire, melyek különböző lapokban jelentek meg időnkint. A „költemények" ezen évi october hó elején, mintegy 8—10 ivnyi terjedelemben, Nagy-Szebenben a Krafft-féle könyvnyomda kiállitásában fognak megjelenni. — Egy füzet példány ára: 1 frt. o. é., mely összeg szerzőhöz N.-Szebenbe küldendő. — Gyüjtők 8 példány után, tisztelet-példányban részesülnek. — Felhivjuk az olvasó közönség figyelmét a fiatal költőnek e versfüzetére.

— **Hymen.** Király Miklós nagy-enyedi polgár-iskolai tanár a napokban tartá esküvőjét Kolozson, Borsos Sándor ev. ref. lelkész leányával, Borsos Amália n.-enyedi polgár-iskolai tanitónővel. Boldogságot e szép frigyhez.

— **Kuriozum.** B.-Szt.-András községben az izraelita tanitónak azért mondott fel az egyház elnöke, mivel ezen szót „czipő" nem „cz" hanem csak „c"-vel irja, és mért tanitványait szintén igy tanitotta a czipőt irni.

— **Vörösmarty leánya,** Vörösmarty Erzsébet e hó 21-én elhunyt. A koszorus költő családját ért e sulyos csapás országszerte a legmélyebb részvétet kelti fel. A családi gyászjelentés igy hangzik: „Özvegy Vörösmarty Mihályné, szül. Csajághy Laura maga és gyermekei: Vörösmarty Béla és Ilona, férjezett Széll Kálmánné és unokája Széll Ilonka nevében szomorodott szivvel jelenti szeretett leányának Vörösmarty Erzsébetnek e hó 21-én, élete 31-ik évében történt gyászos kimultát. A boldogult hült tetemei f. évi julius hó 23-án fognak a budai sirkertben öröknyugalomra elhelyeztetni és az engesztelő szent mise-áldozat f. évi julius 24-én d. e. 10 órakor fog a belvárosi plébánia-templomban a Mindenhatónak bemutattatni."

— **Rettinger** Katalin, férjezett Tholvay Benedekné, a maga, ugy kiskoru gyermekei: Benedek, Erzsi és Zeigmönd; nem különben több közeli és távolabbi rokonok nevében mély fájdalommal jelenti, hogy édes anyja, nagyanya és rokon Zászlófy Katalin, özv. Rettinger Frigyesné, élete 58-ik, özvegysége 8-ik évében, folyó hó 23-án, éjfélkor, hosszas szenvedés után megszünt élni. Földi része folyó hó 25-én, d. u. 6 órakor, piacz-sori 30-ik számu szállásáról a róm. kath. szertartás szerint fog a közös sirkertbe kikisértetni és az örök nyugalomba elhelyeztetni, halhatatlan lelkéért pedig az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 26-án d. e. 10 órakor fog a Szent Ferenczrendiek óvári templomában az egek urának bemutattatni, mely mindkét utolsó tisztelettelre minden rokonok és ismerősök szomoruan meghivatnak.

— **Tusnádról** jelentik, hogy ott a fürdő ivad a legszebb fejlésnek indult; a vendégek száma 5—600 között áll, s mindennap egész sora érkezik a felpakolt kocsiknak leginkább Brassóból, hozva magukkal Románia lakóit, a kik az ottani hőség elől menekülnek e kies fürdő fenyvesei közé. Ugy látszik, hogy Tusnád a szomszéd fejedelemségek Svájczává lesz, főleg miután a vasuti összeköttetés a szomszédországgal már az idén teljes. — Azonban szép és válogatott közönség van ott a hazából is; Kolozsvár, M.-Vásárhely, N.-Szeben neves családokkal van képviselve. Előpatakról jelentik, hogy ott számos fürdővendég van kivált Romániából.

— **Szabó János,** nagyváradi volt kananok s jelenleg szamosujvári g. kath. püspök, már csak rövid ideig fog időzni N.-Váradon. Távozását megelőzőleg rendbehozattak Szamosujvárott mindazon ügyek, melyeket az oda érkezendő uj püspöknek is előre kelle elintéztetnie. Most még csak a n.-váradi gör. kath. szeminárium ügyvezetését fogja átadni, hiven számolván be az ügyekkel, melyeket az évek oly szép során át a leghivebb pásztor gondjaival őrzött, vezetett. Nemzedékek tanulták ez intézetben atyai gondosságát, rendszeretetét és jóságát megismerni. A gör. kath. seminárium ügyeinek vezetése egyelőre főtisztelendő Lauranu Ágoston jelenlegi aligazgató fog bizatni.

— **A Fokvárosból** hivatalosan jelentik: Miután Cetewayo nem fogadta el az angol feltételeket és lőtt a britt csapatokra, az angolok julius 3-án előre nyomultak és a zulukat teljesen megverték. A zuluk orjási veszteségeket szenvedtek. Ulungi székvárost bevették és feldulták.

— **Elemi csapások** Steierországban. Steiországból igen szomorú hirek érkeznek az ottani elemi pusztitásokról. Néhány falu évekre tönkre van téve. A közlekedési viszonyokról fogalmat ad az a tény, hogy a helytartó és a Landeshauptmann, kik a pusztulás szinhelyeit meg akarták szemlélni, e czélra nem tudtak kocsikat használni, hanem kénytelenek voltak halmazokon, köveken és görgetegeken át gyalagolni. Némely helyeken pedig a gyaloglás is teljes lehetetlen.

— **A kaukazusiak** áttelepitése. Az utóbbi orosz-török háboru folyama alatt a Kaukazusban tudvalevőleg lázadás tört ki, melyet az oroszok csakhamar elfojtottak. Most azon kaukázusiak, kik az akasztást kikerülték, más vidékekre telepittetnek. Igy e hó elején egy nagy hadihajó érkezett Saratoffba, melyen 500 cserkesz-család volt. Saratoffból a hazájukból számüzöttek vasuton szállittattak Nikolajevski Gorodokba. Mint a lapok jelentik, számos asszony és gyermek van köztük. A férfiak sötéten néztek maguk körül; csupán néhányan, kik oroszul értettek, kérdezősködtek, hogy még messze kell-e menniök, hogy hideg van-e azon vidéken s laknak-e közelében oroszok. Nagy érdeklődést keltett egy fiatal ember, ki katonatiszti köpenyben volt. Ez Bragimoff milicz-őrnagy fia. Atyját az oroszok felakasztották, bátyját pedig 15 évi kényszermunkára itélték. Az áttelepitésnek a kaukazusiak eddig még nem szegültek ellen, bár nagyon fenyegető magatartást tanusitanak.

— **Tündérkastély** a Chiemsee mellett. A chiemseei „urak szigetén" már a második emeletig kész azon kastélynak egyik szárnya, melyet ott Lajos bajor király emeltet. A szép szigetet évekkel ezelőtt egy würtembergi részvénytársaság vette meg, hogy az ottani pompás erdőt kiirtsa. A svábok csakhamar 90 ezer forint értékü fát pusztitottak ki. A közvélemény hangosan felszólalt e barbár pusztitás ellen, mig végre a bajor király az egész szigetet, mely a társaságnak 215 ezer forintjába került, 350 ezer forintért megvette. A király elhatározta, hogy azon rengetegben egy második versaillesi kastélyt épittet. Az épité-i idő hat évre van szabva, s költségek fejében legkevesebb 16 millió márka van előirányozva. Lajos király többször volt Versaillesban az ottani palota terveit tanulmányozni. A palota belseje hallatlan fényüzéssel lesz felszerelve. A menyezet már kész, tizenhat aranyozott oszlop tartja. Az ágynemüek földiszitésével már évek óta több himzőleány foglalkozik. A szigetre e keskenyvágányu kis vasut s egy gőzös szállitja az épitési anyagokat.

— **A moszkvai Kremlben** e hó 17-én kiütött tüzről a következő részleteket jelentik: Julius 17-én Moszkvában az utczákon elszórt hirdetmények jelenték, hogy a várost nemsokára egy második nagy égés fogja meglátogatni. A jóslat valóban teljesült, mivel egy külvárosban e hó 17-én éjjel egy lakáson tüz ütött ki s négy házat megsemmisitett. A dolog azonban nem maradt ennyibe. — 1 órakor éjfél után ismét vészharang verte föl a lakosságot, mely nagy megdöbbenéssel tapasztalta, hogy maga Kreml ég. A tüz a Potecsny kastélyban tört ki, a lángok csakhamar átcsaptak a szomszéd épületekre, s már-már úgy látszott, hogy a Kreml leég. Szerencsére azonban sikerült a tüzet localizálni s néhány óra alatt teljesen el is nyomták azt. A tüz által okozott kár igen nagy. Nyomára jöttek, hogy a gyuladás gyujtogatásból eredt: a Potecsnij-kastély falépcsője petroleummal és zsiros anyagokkal gyujtatott meg.

— **Éhség** Khinában. Külföldi lapok Khinából borzasztó hireket közölnek az ott uralkodó éhségről, melynek száz-meg százezer ember áldozatául esik. Sok faluban és városban az utczákon hullanak el az emberek rémitő rángatsok közt. Az éhezők nemcsak a halottakat emésztik föl, hanem rárohannak az élőkre, s széttépik és felfalják husát. Igy nem rég elfogtak egy koldust, mivel tarisnyájában egy gyermek testének egy maradványait találták meg. A koldus a kihallgatáskor elismerte, hogy már hosszabb idő óta friss emberhussal élt, mivel a hulla husát utálja. Egy fiatal ember rávette atyját, hogy menyaszonyát öljék meg; a tett elkövetése után a hust forma szerint megosztották egymás közt. Egy családban az apa megölte 6 éves fiát, s husát megette maga. Ilyen és hasonló esetek gyakran fordulnak elő.

— **Északsarki expeditió.** Az amerikai világlap, a New-York Herald, mint tudva van, rég foglalkozott azon eszmével, hogy az északi sarkvidékre tudományos czélból expeditiót küld. E terv végre megvalósult. F. hó 8-án hagyta el a san-franciscói kikötőt a dúsan felszerelt „Jeanette", melynek kapitánya de Long György amerikai tengerész a washingtoni kormánytól ez utra engedélyt nyert. Kivüle három tiszt vesz még részt az expeditióban, továbbá egy természetbuvár, egy meteorologus s a New-York Herald levelezője, mint a nagy ut történetirója. A hajó legénysége áll hét amerikai, négy skandináv, egy román, egy irlandi s öt német tengerészből. A konyhát három khinai látja el. — Midőn a hajó felvonta vitorláit és elhagyta a kikötőt, ágyuk dörgése és óriási néptömeg viharos üdvkiáltásai mondtak szerencsés utat a bátor férfiaknak.

CSARNOK.

A szinház társalgójában.

(Folytatás,)

Egyik kisebb rendü szinháznál történt, hogy midőn egy nagyon szomoru darabot játszottak, kérdi az egyik hős nő szerelmese a rendező ségnél.

— Tolichonette kisasszony haza ment-e már?

— Nem uram, még nem ment el felelt a rendező, még jelenete van . . . csak egy negyedóra mulva fog meghalni.

— Nohát kérem legyen oly szives megmondani neki, hogy kéresen fel alaut a kávóházban azonnal, a mint meghalt.

Alkalomszerü visszaemlékezést közöl a Moniteur:

Tudjuk, hogy az angol lapok egyhanguan elitélték azon könnyelmüséget, melylyel a zuluk ellen küzdő hadsereg főbbjei engedtek Napoleon herczegnek, kiténni magát oly veszélyeknek, melyekért éltével adozott. Ez alkalommal egy példát emlitnek fel, melről lord Chelmsford-nak meg kell vala emlékeznie:

1849 ben történt: a lovagias szellemü piemonti király, Carlo Alberto, harczban állt akkor az osztrákokkal, kiknek hadereje Radeczky marsall parancsnoksága alatt állott.

Ez utóbbi táborkarába volt beosztva, a fiatal Ferencz József főherczeg, most már császár és király, kinek tüzes, pezsgő bátorsága, s őrületes merészsége, nagyon sok rettegést és nyugtalanságot okozott az öreg generalissimusnak. Több izben elmondta a hgnek, hogy neki nem szabad életét úgy veszélyeztetni, mint az egyszerü közkatonának, és hathatósan kérte, ne távozzék el oldaláról. De Ferencz József bizony fel sem vette e megjegyzéseket, megköszönte ugyan a jóakaratot, de azért csak úgy ment mindenfelé, s egy izben különösön nagy veszélyben forgott élete merészsége folytán.

— Fenség szólitá meg őt Radeczky, midőn visszatért hozzá, miután ugy látom javithatlan, nyolcz napi szoba-fogságot fog kapni.

A főherczeg hasztalan kért, könyörgött, a tábornagy kérlelhetlen volt,

— Halálát kereste volna fel, ha ezt nem teszem, mondta később környezetének a marsall.

Különös hirlap.

Francziaországban egyik nagyoboszerü őrültek házának igazgatója közelebbről sajátszerü ujitást hozott be, a betegek gyógykezelésénél.

Az intézet belsejében litographirozott hirlapot ad ki, egészen a betegek által szerkesztve. E lapban például polemiák keletkeznek a rögeszmékkel biró egyének közt, s egymás közt élesen vitatkoznak

Például az, ki azt képzeli magáról, hogy orra czukorból van, s azért, hogy meg ne nedvesitse, kénytelen szalma szál segélyével inni, ki a vizet a pohárból méltó okot talál, kigúnyolni azon esztelent, ki azt hivé, hogy szakálla üde, zöld pázsint, folyton hideg vizzel nedvesiti, hogy óvja a kiszáradástól.

Azt állitják, hogy e szegény őrültek logikája különben okszerü és meglehetős következetes mind abban, mi rögeszméjük keretén kivül esik.

Kétséget nem szenved azonban, hogy a kérdéses lapban nem minden a rendes ész törvényei szerint van irva, példa erre egy ábrándos csillagász értekezlete, ki azt állitja, hogy az állatkörben zavargás ütött ki, s a „vizöntő" használva a beállott rendetlenséget, idényről-idényre, folyton jár kerül kannájával, mint egy kobor czitrom vizárus.

Jele ennek, mondja tudósunk, a folytonos esőzés.

Nem rosz keresetforrás lenne megkisérteni áruba bocsátani e hirlapot.

Sokba lehetne fogadni, hogy ép oly sikernek örvendene, mint bármely keresett mulattató lap.

(Folyt. köv.)

A „KELET" magán távirata.

Feladatott **Budapesten** jul. 25. 2 ó. 20 p. éjjel.
Érkezett Kolozsvárra jul. 25. 2 ó. 30 p. éjjel.

Jókai a „Hon"-ban hangsulyozza, hogy az ellenzéki journalistica nem lehet biró, csak az országgyülés, mert párt és párt állnak szemközt, Zichy üzletei Tisza előtti kormányra esnek, s corruptióról beszélve, magukat elitélik.

Távirati tudósitás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeiről julius 24.

Gabona	Faj	Ára 100 klg. tól frt	kr	ig frt	kr
Buza	bánsági	9	90	10	40
	tiszavidéki	10	25	11	—
	pestvidéki	9	70	10	15
	fehérmegyei	9	65	10	15
	bácskai		—		—
Rozs	magyar	6	50	6	75
Árpa	takarmány	5		5	25
	maláta	5	75	6	80
Zab	magyar	5	45	5	65
Tengeri	bánsági	5	20	5	25
	másnemü	5	10	5	15
Repcze	káposzta	11	8/8	12	—
	bánsági	10	7/8	11	1/8
Köles	magyar	5	—	5	20
Szokvány (Usance) buza	tavaszra szállitandó	11	40	11	50
„	Szept.—Oktre szállitan.	10	60	10	70
„ rozs	tavaszra szállitandó	—	—	—	—
„ teng.	Májusra—junira szállit.	5	15	5	20
„ repcz.	káposzta Aug. Szept. szál.	12	—	12	2/8
„	bánsági Jul. Aug. szállit.	11	—	11	2/8
szesz (ny.)	100 liter százalékként.	28	—	—	—

Értöl- és váltófolyam.

1879. julius 24.

Magyar aranyjáradék	93 60.
„ kincstári utalv. 1 kibocsát	—.—.
„ „ „ 2 „	—.—.
„ keleti-vasut elsőbség 2 „	83.75.
„ „ állami kötvény 1876 év	74.75.
„ vasuti kölcsön	74.75.
„ földtehermentesitési kötvény	111 10.
temesi „ „	87 50.
erdélyi „ „	87.85.
horv. slavon „ „	87 80.
magy. szőlődézma váltság „	88.25.
Oszt. egységes államadósság papirban	66 75.
„ „ „ ezüstben	68.20.
„ aranyjáradék	78.60.
1860. államsorsjegy	126 50.
Oszt. nemzeti bank részvény	8.27.
„ hitelrészvény	270 50.
magyar. hitelbank	257.25.
Ezüst	—.—.
Cs. k. arany	5.50.
Napoleond'or	9.20.
Német birod. mark	56 70.
London	115.70.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Békésy Károly.

Az Anker

1879-dik év junius havi üzletkimutatása. — E héban a társulatnál benyujtatott összesen 437 bevallás 775.810 frt biztositandó összeggel és pedig: 305 bevallás 581.290 frttal halálesetre, és 132 bevallás 194.520 frttal életesetre.

Kiállitva lőn 267 kötvény 478.068 frttal halálesetre, és 137 kötvény 194.635 frttal életesetre; összesen tehát 404 kötvény 672.703 frttal.

A havi bevétel volt 117.555 frt haláleseti dij, és 100.366 forint betételekben, összesen: 217.921 frt.

Halálesetekért kifizettetett 49.227 frt.

Ez évben benyujtatott 2672 bevallás, 5.688.918 frttal, és kiállittatott 2542 kötvény; 4.976.410 frttal, ugyanezen időben bevétetett 1.355.394 frt; — halálesetekért pedig kifizetetett: 283.059 forint.

A társaság működése kezdetétől fogva halálesetekért kifizetett 8.711.711 frtot, és az 1871/78-dik tulélési társulás (Associatio) eredménye 9.648.409 frt volt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 8394. — 1879. (272) (1—2)

Árlejtési hirdetés.

Ezennel közzé tétetik, hogy a Csucsa—Börvényi útvonal „Dugya“ patakán levő hid kiegészítése a **f. évi augustus-hó 5-kén d. e. 10 órakor**, a megyeházánál megtartandó nyilvános szóbeli árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ár 634 frt 2 kr. o. é.

Vállalkozni szándékozó 5% bánatpénzt köteles előre letenni.

A részletes feltételek és műszaki iratok az árlejtés napjáig az aljegyzői irodában megtekinthetők.

Kolozsmegye alispánjától.

Kolozsvártt, 1879. julius 22-kén.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

Bámulatosak
a **természet erői**, ha helyesen használtatnak.

Bojtorjángyökér-esszenczia

a legrégibb idők óta ismeretes mint legjobb szer **mindenféle hajzásra nézve**, úgy hogy még 15 éves fiatal emberek is **nehány nap alatt dús szakállt** nyertek tőle.
1 palaczk 90 kr, postán küllve a göngyért 10 krral több.

Bojtorjángyökér-hajkenőcs, a hajnövés elősegitésére és a hajhullás meggátlására, 1 tégely 60 kr. **Bojtorjángyökér-olaj** 1 üveg 40 kr. **Bojtorjángyökér-brillántin** 1 pohár 40 kr.

Postán szállitás csak 1 ft. összegig.

A sok hamisitás kikerülése végett csak **Winkelmayer valódi bojtorjángyökér-készitményei** kérendők.

Winkelmayer J.

Bécs, 6. kerület Gumpendorfer Strasse, 159 szám.

Fiók telep Kolozsvártt:
Széky Miklós gyógyszerésznél.

(227) (3—12)

Kapható Kolozsvárt
STEIN JÁNOS könyvkereskedésében
1 forintért.

Gyöpre Magyar!

Válogatott java korles-adomák és dalok
Vasvellával összehányta
Guhaj Marai
Kiérd, Korles

Elejébe csördít
Nömös Mokány Berczi.

Upre no, éldes hazám!

Itt az gyüjtemény — ahun éred, ott az java- és ovass belülle magadba annyit, hogy uj erő dagassza a mellyedet meg az mócsingjaidat.

Kapható Kolozsvárt
STEIN JÁNOS könyvkereskedésében
1 forintért.

Vidékre 1 frt 10 kr. beküldése mellett bérmentesen.

Megjelent és Kolozsvárt

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében kapható:

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Szerkeszti
GYULAI PÁL.

1. CSOKONAI Vitéz Mih. DOROTTYA, vagyis a dámák diadalma a farsangon. Furcsa vitézi vers-ezet IV. könyvben 20 kr.
2. BRET HARTE KALIFORNIAI BESZÉLYEI. Angolból ford. Belényesi Gábor 40 kr.
3. KÖLCSEY FERENCZ. ELBESZÉLÉSEI. 20 kr.
4. MACAULAY T. B. MACHIAVELLI. Angolból forditotta B. P. 20 kr.
5. KERÉNYI FRIGYES. ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI 1840—1851. 60 kr.
6. SANDEAU GYULA. A MONTSABREYI KASTÉLY. Beszély. Franczíából ford. B. S. 20 kr.
7. KÁRMÁN JÓZSEF. FANNI HAGYOMÁNYAI. Beszély. 20 kr.
8. SOLLOHUB gróf. ELŐ-ELŐ VILÁG. Orosz beszély. 30 kr.
9. SZIGLIGETI EDE. LILIOMFI Eredeti vigjáték, népdalokkal, zenével, három fel. 20 kr.
10. DICKENS KÁROLY. KARÁCSONYI ÉNEK, prozában Ievén voltakép egy kisértetes beszély. Angolból forditotta. Belényesi Gábor. 30 kr.
11. GOGOL MIKLÓS. BESZÉLYEK az OROSZ ÉLETBŐL. I. Köpönyeg. II. Egy kép a régi jó időből. 20 krajczár.
12. CHATEAUBRIAND. ATALA. Francziából ford. Csiky K. 20 kr.
13. TENNYSON ALFRÉD KIRÁLY-IDYLLEK. I. Helén. II. Ginevra. Angolból forditotta Szász Károly. 20 kr.
14. MACAULAY T. B. LORD BACON. Angolból forditotta. B. P. 40 kr.
15. KEMÉNY ZSIGMOND. SZERELEM és HIUSÁG. Beszély. 30 kr.
16. HUGÓ VICTOR. HERNANI. Szomorujáték öt szakaszban. Forditotta Szász Károly. 30 kr.
17. KÖLCSEY FERENCZ válogatott SZÓNOKI MŰVEI. 60 kr.
18. JÓSIKA MIKLÓS br. EGY IGAZ EMBER Beszély. 20 kr.
19. CONSCIENCE H. A SZEGÉNY NÉMES. Flamand beszély. Francziából ford. Greguss Ágost. 40 kr.
20. POPE S. A MŰBIRÁLATRÓL. Tanköltemény, angolból ford. Lukács Móricz. 20 kr.
21. PÁLFFY ALBERT. EGY KASTÉLY az ERDŐBEN Beszély. 20 kr.
22. BOISSIER GASTON. VIRGIL. Francziából. Végh Arthur. 30 kr.
23. SOLLOHUB gróf. A GYÓGYSZERÉSZNÉ. Beszély. Oroszból forditotta. Brassai Sám. 20 kr.
24. MACAULAY T. B., MILTON. Angolból forditotta. B. P. 20 kr.
25. GOETHE. IPHIGENIA TAURISBAN. Dráma öt felvonásban. Ford. Kis János. 30 kr.
26. BEAUMARCHAIS. FIGARO HÁZASSÁGA vagy egy napi bolondság. vigjáték öt felvonásban. Forditotta Paulay Ede. 50 kr.
27. GYULAI PÁL. A VÉN SZINÉSZ. Beszély. 20 kr.
28. STIFTER ADALB. BRIGITTA. Beszély. Németből forditotta. B. J. 20 kr.
29. GAUTHIER TH. A LÉLEKCSERE. Regény. Francziából forditotta. Szekula Gyula. 30 kr.
30. MACAULAY T. B., BYRON. Angolból forditotta. B. P. 20 kr.
31. JERROLD DOUGLAS. ZSÁK MÓR. Magyaritotta Belényesi Gábor. 30 kr.
32. EYNAUD A. FERIZADE DALA. Beszély. Francziából ford. Huszár Imre. 20 kr.
33. CZUCZOR G. NÉPIES KÖLTEMÉNYEI. 30 kr.
34. PRESCOTT H. E. SCHÄFFER MAGDALENA. Beszély. Németből ford. Csukássy József. 40 kr.
35. SAYOUS E. A MONGOLOK BETÖRÉSE Magyarországba 1241—1242. Francziából forditotta. Takács István 20 kr.
36. ZICHY ANTAL ELBESZÉLÉSEI. 30 kr.
37. Quintus HORATIUS Flaccus. A KÖLTÉSZETRŐL. Levél a Pisókhoz. Ford. Czuczor Gergely. 20 kr.
38. FLEGLER S. A MAGYAR TÖRTÉNETIRÁS TÖRTÉNELME. SAYOUS Ed. A MAGYAR TÖRTÉNELEM KÜTFORRÁSAI. Mind a kettőt fordította ifj. Szinnyei József. 60 kr.
39. SAND GYÖRGY. Az ÖRDÖG MOCSÁR. Beszély. Francziából ford. Csukássi József. 30 kr.
40. LESSING G. E. LAOKOON, vagy a festészet és költészet határairól. Fő-ólagos fejtegetésekkel az ókori művészet története-ének egyes pontjaihoz. Forditotta és bevezette Braun Zsigmond. 50 kr.
41. KOVÁCS PÁL. FARSANGI KALANDOK. Beszély. 20 kr.
42. CSOKONAI Vitéz Mih. LILLA. Érzékeny dalok III. könyvben. (1793—1802.) 30 kr.
43. MÉRIMÉE Prosper. CARMEN. Beszély. Francziából ford. B. P. 20 kr.
44. NAGY IGNÁCZ, TISZTUJITÁS. Vigjáték négy felvonásban. 1842-ben akadémiai pályadijt nyert mű. 40 kr.
45. MURRAY E. C. GRENVILLE. A FRANCZIA POLITIKAI ÉLETBŐL. Rajzok. Angolból ford. Belényesi G. és Huszár I. 60 kr.
46. FRAKNOI VILMOS. II. LAJOS és UDVARA. Történeti rajz. 20 kr.
47. SAND GYÖRGY. LEONI LEÓ. Beszély. Francziából ford. Visi I. 50 kr.
48. MICHELET GYULA. LENGYEL- és OROSZORSZÁG. Francziából forditotta de Gerando Antonia. 30 kr.
49. FLEGLER SÁNDOR. KÖLCSEY FERENCZ. Németből ford. ifj. Szinnyei József. 20 kr.
50. EGY FALUSI NÓTÁRIUSNAK BUDAI UTAZÁSA, melyet önnön maga abban esett viszontagságaival együtt az elaludt vérü magyar szivek felserkentésére és mulatságára e versekbe foglalt. Gvadányi J.-től. 40 kr.
51. PLOUVIER ED. BESZÉLYEK. Francz. ford. Milesz Béla. 30 kr.
52. FEUILLET OCTAV. TRÉCOEUR JULIA. Elbeszélés. Francziából Csukássi József. 30 kr.
53. KAZINCZY FERENCZ. MAGYARORSZÁGI UTAK. 20 kr.
54. TOLSTOJ L. N. gróf CSALÁDI BOLDOGSÁG. Beszély. Oroszból fordította Szentkirályi Albert. 40 kr.
55. KISFALUDY KÁROLY. TIHAMÉR. Beszély. 30 kr.
56. FLEGLER SÁNDOR. SZALAY LÁSZLÓ és MUNKÁI. Forditotta ifj. Sinnyei József. 50 kr
57. SZIGLIGETI EDE. MAGYAR SZINÉSZEK ÉLETRAJZAI. 40 kr.
58. VASILIADIS Sz. N. GALATEA. Dráma 5 felv. Uj-görögből ford. Kállay Béni. 20 kr.
59. DAYKA GÁBOR KÖLTEMÉNYEI. 20 kr.
60. KAZINCZY FERENCZ. BÁCSMEGYEINEK GYÖTRELMEI. 30 kr.
61. GOGOL MIKLÓS BULYBA TARASZ. Beszély. Oroszból ford. Almási László. 30 kr.
62. KISFALUDY KÁROLY. IRENE. Szomorujáték 5 felv. 30 kr.
63. ZSILINSZKY MIHÁLY. KUPECZKY JÁNOS. 20 kr.
64. KÖRNER TIVADAR. ZRINYI. Szomorujáték 5 felv. Németből forditotta Szemere Pál. KÖRNER ZRINYIJÉRŐL. Birálat, irta Kölcsey Ferencz. 40 kr.
65. CSOKONAY VITÉZ M. ÓDÁK. Két könyvben. (1794—1804). 20 kr.
66. ANDERSEN. REGÉK és MESÉK. Forditotta Milesz Béla. 30 kr.
67. KISFALUDY KÁROLY VÍG BESZÉLYEI. 40 kr.
68. OUIDA. EGY PÁR KIS FACZIPŐ. Beszély. Angolból ford. Belényesi Gábor. 40 kr.
69. THEURIET. A BUZAVIRÁGOK HÁZA. Beszély. Francziából ford. Ujkéri. 30 kr.
70. SCHILLER. MÓZES KÜLDETÉSE. Ford. Jurany Gusztav. 20 kr.
71. TAINE H. Az ESZMÉNY a MŰVÉSZETBEN. (Az „Ecole des Beaux-Arts“-ban tartott előadások.) Francziából ford. Harrach József. 30 kr.
72. LESSING Gotthold Ephraim. BÖLCS NÁTHÁN. Drámai költemény 5 felvonásban. Németből forditotta. Zichy Antal. 50 kr.
73. BEULÉ. AUGUSZTUS CSALÁDJA és KORA. Francziából átdolgozta Molnár Antal. 30 kr.
74. LINDAU PÁL. MOLIÉRE. Forditotta Bánfi Zsigmond. 30 kr.
75. FEUILLET OKTÁV. EGY NŐ NAPLÓJA. Regény. Francziából ford. Fáy Béla. 40 kr.
76. MACAULAY: BARÉRE BERTRAND. Angolból forditotta Angyal Dávid.
77. MOLIÉRE. A BOT-CSINÁLTA DOKTOR. Vigjáték három felvonásban, forditotta Kazinczy Ferencz. 20 kr.
78. LOUIS-LENDE L. CAMARON. Episod a mexikói háborúból. Francziából forditotta Haraszti Gyula. 20 kr.
79. BODENSTEDT FRIGYES. SHAKESPEARE ÉLETE és MŰVEI. Forditotta W. L.
80. MÉRIMÉE Prosper. COLOMBA. Beszély. Francziából forditotta Szenvey József.
81. BERZSENYI DÁNIEL VERSEI. Hatodik kiadás.
82. KISFALUDY KÁROLY. CSALÓDÁSOK. Vigjáték 4 felvon.
83. ARAGO és VERMOND. AZ ÖRDÖG NAPLÓJA. Vigjáték 3 felvon., énekekkel. Francziából forditotta. Egressy Benjamin.
84. D'HAUSSONVILLE. SAND GYÖRGY. Francziából ford. P. E.
85. TELEKY LÁSZLÓ gróf. KEGYENCZ. Szomorujáték 5 felvonásban.

MAGYAR REMEKIRÓK. Egy egy kötet 70 kr. Vörös vászonba diszesen kötve 1 frt. Csinos szekrényben a 12 kötet 15 frt.

1. KISFALUDY S. A KESERGŐ SZERELEM. A költő arczképével.
2. KISFALUDY SÁNDOR. A BOLDOG SZERELEM.
3. KISFALUDY KÁROLY KÖLTEMÉNYEI. A költő arczképével.
4. KAZINCZY FERENCZ KÖLTEMÉNYEI. A költő arczképével.
5. KISFALUDY SÁNDOR. GYULA SZERELME.
6. CSOKONAI MIH. VÁLOGATOTT VERSEI. A költő arczképével.
7. KATONA. BÁNK BÁN. A költő arczképével.
8. KÖLCSEY FERENCZ VERSEI. A költő arczképével.
9. 10. ZRINYI SZIGETI VESZEDELME. A költő arczképével. 2 kötet.
11. 12. GARAY JÁNOS. SZENT LÁSZLÓ. Tört. költemény. 2 kötet.

IRODALMI KINCSTÁR. Egy egy kötet 70 kr. Kék vászonba diszesen kötve 1 frt. Csinos szekrényben a 12 kötet 15 frt.

1. NÉPDALOK. Petőfi S. arczképével.
2. RONCZOK. Vörösmarty M. arczképével.
3. 4. MAGYAR BALLADÁK KÖNYVE. Arany J. arczképével, 2 kötet.
5. 6. KÜLFÖLDI LANT. Magyar költők műfordításai. 2 kötet.
7. EMLÉKKÖNYV. Magyar költők szemenszedett mondatai.
8. EPIGRAMMÁK.
9. 10. SZERELEM DALNOKAI. Válogatott gyüjtemény. 2 kötet.
11. 12. ÉLETISKOLA. Gyöngymondatok, aranyigazságok remekirók munkáiból. 2 kötet.

E két gyüjtemény együtt egy nagy diszes szekrényben. 40 frt.

Stein János
könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

Stein János

könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.

PETŐFI összes költeményeinek előfizetőihez!

E napokban vették t. cz. előfizetőink **PETŐFI összes költeményeinek** 34-dik füzetét melylyel nővünk immár befejezve van. Most már annak bekötése vállván szükségessé, van szerencsénk e czélra dús aranyozással izletesen készitett, vörös, zöld, kék vagy barna szinü

DISZTÁBLÁKAT

ajánlani, melyek **2 forintjával** nálunk folyvást kaphatók.

Egy ily kötet tábla megszerzése által, melybe

PETŐFI összes költeményeinek

valamenynyi füzeteit Hancz György m. k. egyetemi könyvkötő csekély dijért bele kötheti, t. előfizetőink oly diszkötetet szerezhetnek maguknak, mely mindig méltán az első helyet foglalandja el.—

E disztáblák átvételénél minden t. cz. előfizetőnknek, a mű érdeméhez képest csinosan kiállitott

disz czimlapot ingyen adunk.

Stein János
könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

ELŐFIZETHETNI

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

A Bazár a legelterjedtebb és a legczélszerübb német női **divatlap**, a legkedveltebb és a legtartalomdúsabb lap e nemben.

25. évfolyam. kitüntetve a bécsi **világkiállitáson 1873.**

A Bazár 1879. Január 1-től **12 szinezett divat képet** és sok szinezett **kézimunka mintát** fog tartalmazni.

Előfizetési ára negyedévre helyben házhoz hordva csak 1 frt 50 kr.
Vidékre bérmentes küldéssel **1 frt 80 kr.**

Évenkint megjelenik:
24 divatlap.
24 szép rodalmi és vegyes tartalmu lap.
24 melléklet 500 szabás rajzzal.
24 melléklet különféle közlemények és hirdetésekkel.
12 szinezett divatkép és egyéb minták.

Előfizethetni Kolozsvárt csakis Stein János könyv- és zeneműkereskedésében.

RAVISSANTE

du **Dr. Lejosse** à PARIS.

Ez a t. hölgyvilágnak egyetlen ártalmatlan bőrszépitő-szere, és azon jeles tulajdonsággal bir, hogy a bőrszervre **puhitólag, felfrissitőleg** hat, annak működésére fokozó és éltető befolyással bir. A legdicsőbb toilette-szer minden hölgy számára, mely minden bőrbetegséget elávolit s a bőr színét fiatalitja és szépiti. Mint lágyitó, bőrfejlesztő-szer minden zsiranyagot és olajfélét fölülmul, miután a bőrt rendkivül hajlékonynyá, gyöngéddé és fehérré teszi. Nagy üveg ára 2 frt 50 kr., kis 1 frt 50 kr.

SAVON RAVISSANTE

a legkedveltebb pipereszappan a bőrszin szépitésére és javitására.

Használata után a **bőr bársonysima** lesz és igen kellemes illatot tart meg.
Egy dobozzal (3 darab) 1 frt 50 kr., darabonkint 50 kr.
Valódi minőségben kapható a központi főraktárban, Svarz Henriknél Budapest, muzeumkörut 10. sz.

Kolozsvártt: VALENTINI ADOLF úr gyógyszertárában. Tordán: Trajánovits Ede úr gyógyszertárában. Szegeden: Kovács Albert és Barcsay Károly urak gyógyszertárában. Debreczenben: Göl Nándor és Dr. Rotschnek V. Emil urak gyógyszertárában és nagyobb vidéki gyógytárakban. (245) (3—10)

Van szerencsém tudatni, hogy helyi **olajgyáramban** az alant jegyzett **lenolaj-kenczét** (Leinoel-Firniss), ugyanoly kenczébe tört **olajfestéket rendkiviili olcsó árban**, legjobb minőségben árusitom, és szint ugy **kicsi** mint **nagybani** menynyiségben kiszolgáltatom.

	100 Kilo.			100 Kilo.		
Lenolaj-kencze	46	frt	— kr.	**Levélzöld** (Laubgrün) legfinomabb II-a	36	frt — kr.
Alapfesték fehér	22	„	— „	**Levélzöld** (Laubgrün) legfinomabb III-a	32	„ — „
„ barna v. szürke	22	„	— „	**Fekete** (Flammruss) legfinomabb	54	„ — „
Kremserfehér legfin.	52	„	— „	**Fekete** (Flammruss) finom	50	„ — „
Venetianerfehér „	46	„	— „	**Ockersárga** világos v. sötét legfinomabb	24	„ — „
Hamburgerfeh. „	38	„	— „	**Ockersárga** világos v. sötét finom	22	„ — „
Ezüst szin „	46	„	— „	**Veres** (Engelroth) vil. v. sötét legfinomabb	22	„ — „
„ „ finom	38	„	— „	**Fedélveres** (Engelroth)	20	„ — „
Holländerfeh. legfin.	30	„	— „	**Barna** (Umbraun) vil. v. sötét legfinomabb	42	„ — „
Horganyfehér (Zinkweiss) legfin.	48	„	— „	**Üveges ragasz** (Glaser-Kitt)	14	„ — „
Horganyfehér finom	38	„	— „			
„ szürke „	38	„	— „			
Császárzöld legfin. I-a	54	„	— „			
„ legfin. II-a	46	„	— „			
„ „ III-a	40	„	— „			
Levélzöld (Laubgrün) legfinomabb I-a	45	„	— „			

(147) (28—*)

Tisztelettel
KISS SÁNDOR.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.